КРЫВІНКА

ТРАВЕНЬ
№7 (288)
2022 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

АБАРОНІМ МОВУ!

БРАКУЕ НАВІН НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Нягледзечы на тое, што роўныя правы моваў замацаваныя ў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, на сайце Бешанковіцкага РВК і сёння яўны перакос на карысць расейскай мовы. Ды што там казаць, нават сам сайт адкрываецца на расейскай мове. А ці трэба пераключацца на беларускую, карыстальнік яшчэ падумае.

Калі навіны за травень, што пасвятляюцца на сайце па-беларуску, можна пералічыць на пальцах – іх толькі тры, то травеньскі блок навінаў парасейску складае 15 артыкулаў.

Такая моўная палітыка не спрыяе папулярызацыі роднай мовы, не вядзе да росту зацікаўленых, каб ёй авалодаць.

Пра тое наш сайт пісаў неаднаразова, але воз – ні з месца.

Г.Станкевіч

P.S. Пасля таго, як 14-га траўня гэтая навіна з'явілася на сайце beshankovichi.by, ужо 16-га траўня сітуацыя з напаўненнем сайта навінамі на беларускай мове выправілася, стала нармальнай.

Партал твайго горада: http://beshankovichy.by

ПАТРЫЯТЫЗМ

ШКОЛА ІМЯ КАНСТАНЦІНА АБАЗОЎСКАГА

У слынным Астроўне, дзе некалі нарадзіўся сам Леў Сапега, сярэдняй школе прысвоілі імя Канстанціна Абазоўскага. Зразумела, што лепшай памяццю для лётчыка было б наданне ягонага імя той школе, дзе ён сам калісьці працаваў. Але Плісская школа сёньня ўжо закрытая. Адкрытым застаецца толькі пытанне: чаму над вырашэннем гэтага відавочнага пытання думалі амаль 80 гадоў?

Канстанцін Антонавіч Абазоўскі нарадзіўся 1-га кастрычніка 1919 года ў вёсцы Абухава Лепельскага павета Віцебскай губерні РСФСР (цяпер тэрыторыя Бешанковіцкага раёна Віцебскай вобласці Беларусі). Скончыўшы Віцебскі настаўніцкі інстытут, Канстанцін Антонавіч Абазоўскі выкладаў гісторыю ў Пліскай няпоўнай сярэдняй школе Бешанковіцкага раёна.

Канстанцін Антонавіч Абазоўскі быў прызваны ў рады РСЧА ў 1940 годзе. Скончыў ваенна-авіяцыйную вучэльню.

Браў удзел у баях за вызваленне Паўночнага Каўказа, Крыма і Прыбалтыкі з 1943 года.

6-га мая 1944 года звяно штурмавікоў пад камандаваннем Канстанціна Антонавіча Абазоўскага ў паветраным баі ў Севастопаля збіла пяць варожых знішчальнікаў, спаліла на зямлі восем самалётаў і два склада праціўніка з боепрыпасамі.

Да жніўня 1944 года лейтэнант Канстанцін Антонавіч Абазоўскі здзейсніў 106 баявых вылеты, асабіста знішчыў 11 танкаў, 3 самалёты на зямлі, шмат аўтамашын і іншай баявой тэхнікі гітлераўцаў.

Указам Прэзідыума Вярхоўнай Рады СССР ад 26-га кастрычніка 1944 гады за ўзорнае выкананне баявых заданняў камандавання па знішчэнні жывой сілы і тэхнікі суперніка і выяўленыя пры гэтым мужнасць і геразм лейтэнанту Канстанціну Антонавічу Абазоўскаму прысвоена званне Героя Савецкага Саюза з уручэннем ордэна Леніна і медаля "Залатая Зорка".

Канстанцін Антонавіч Абазоўскі загінуў 26-га кастрычніка 1944 года ў паветраным баі.

А. Тутэйшы

ШКОЛА ІМЯ ЛЬВА ДАВАТАРА

Вульскай сярэдняй школе Бешанковіцкага раёна прысвоена імя Героя Савецкага Саюза Льва Міхайлавіча Даватара.

Спахапіліся. Вульская школа, як і сам пасёлак Вула, знаходзяцца на мяжы вымірання. Дзякуючы мудрай палітыцы апошніх часоў, насельніцтва Вулы скарацілася да 605 чалавек, працаздольных засталося 317 чалавек(на 01.01.2022). Яшчэ ў 2004 годзе людзей было каля 1400. У Вульскай школе сёньня вучыцца толькі 73 вучні. Леў Даватар змагаўся яўна не за гэта.

Ён нарадзіўся 20-га лютага 1903 года ў вёсцы Хоціна Марцінаўскай воласці Лепельскага павета Віцебскай губерні, дзе сёньня засталося 14 чалавек.

Скончыў пачатковую школу. У 1921 годзе скончыў трохгадовую школу другой ступені ў Вуле.

Працаваў у Віцебску на льнопрадзільнай фабрыцы. У 1922 годзе абраны сакратаром Хоцінскага валаснога камітэта камсамола, а затым сакратаром сельскага камітэта беднаты. Скончыў гадавую Савецкую Партыйную школу ў Віцебску ў 1923 годзе.

У верасні 1924 года пайшоў на службу ў армію. У кастрычніку 1933 года атрымаў пасаду палітрука, а потым камісара.

З 1936 года вучыўся ў вайсковай акадэміі імя Фрунзе. Паўгода ваяваў у Іспаніі.

Перад вайной быў начальнікам штаба кавалерыйскагй дывізіі.

Загінуў 19-га снежня 1941 года, абараняючы Маскву.

Пасмяротна атрымаў званне Героя Савецкага Саюза.

З Вулай звязана шмат гістарычных падзей. Вось толькі невялікі эпізод.

У час Лівонскай вайны, жадаючы абараніць вусце ракі Вула і ўзяць пад кантроль рух па Дзвіне, кароль Жыгімонт Аўгуст загадаў у 1563 годзе ўзвесці тут замак. Мыс пляцоўкі быў адрэзаны ад плато равамі, па перыметры ўзвялі абарончы вал. Схілы гарадзішча, звернутыя да вады, выклалі каменем.

Будаўніцтва, якім кіраваў венецыянскі інжынер, было спынена нападам атрада маскоўскіх войскаў. Будаўнічая каманда была ўся пакараная.

У 1567 годзе цар Іван Грозны ў сваю чаргу загадаў пабудаваць тут крэпасць у выглядзе драўляных сцен і веж. Сцены, запоўненыя зямлёй, добра перанеслі артылерыйскія абстрэлы. У замку мелася восем веж і вароты.

У 1568 годзе з сярэдзіны лютага па 4-га сакавіка ўмацаванні ў Вуле безвынікова на працягу трох тыдняў штурмавалі войскі Я. Хадкевіча. Разбурыўшы сваімі гранатамі сцены і вежы, войскі адступілі.

Толькі 20-га верасня 1568 г. гетман Раман Сангушка нечаканым штурмам захапіў умацаванні, гарнізон якога быў п'яным. У палоне аказаліся два расейскія ваяводы - браты Вельямінавы, 300 баяраў і 800 стральцоў са зброяй. Замак згарэў пры штурме, аднак яго зноў аднавілі.

У 1580 году па загадзе Стэфана Баторыя тут насыпалі магутны вал вышынёй 11,5 метраў. Улетку 1654 гады. у пачатку вайны Расіі з Рэччу Паспалітай, вульскія ўмацаванні былі захопленыя маскоўскімі войскамі і спаленыя. Больш яны не аднаўляліся.

А.Тутэйшы

ПЯТАЯ ЧВЭРЦЬ

ПРАЦА ДЛЯ ПАДЛЕТКАЎ НА ЛЕТА

Дзе могуць працаўладкавацца падлеткі (9 – 11 класы), каб падпрацаваць сямейны бюджэт? У Бешанковіцкім раёне гэта:

– ПГУП «Тандыпак», від работ: зборка вырабаў з драўніны, 10 чалавек, чэрвень-жнівень

– УКП ЖКГ «Бешанковіцкі камунальнік». від работ: добраўпарадкаванне, 10 чалавек, чэрвень-жнівень

– КСУП «Бешанковіцкая ПМК-41», від работ: будаўнічыя работы, 4 чалавекі, чэрвень-жнівень

– ДП «Палітаддзелец», від работ: работа на зернетаку, 6 чалавек, ліпень-жнівень

– СУП «Вядзерава», від работ: работа на зернетаку, 8 чалавек, ліпень-жнівень

– СУП «Свіціна – ВМК», від работ: работа на зернетаку, 2 чалавекі, ліпень-жнівень

Па пытаннях, якія ўзнікаюць, звяртацца ў гэтыя арганізацыі.

Сайт Бешанковіцкага РВК

ДЗЕНЬ ПЕРАМОГІ

*Яго я бачу,
Дзень той пераможны.
Ён так далёка,
Дзень той пераможны.
Але ці быў ён,
Дзень той пераможны,
я сёньня сумняваюся крыху.
Бо мы стаім усё на раздарожжы.
Ў балоце, ў тумане --
на раздарожжы!
Ўжо 77 гадоў на раздарожжы!
І не разгледзім аніяк вяху.*

*Мы ўсе даўно
ў другой жывём эпосе.
Палацы маем, вартыя эпосе.
І "Мерседэсы", вартыя эпосе --
але ж гняце,
гняце, чамусь, віна…
Ці не таму, што ў нас
укралі штосьці,
такое неабходнае
нам штосьці,
ня дробязь, не бязглуздзіцу,
а штосьці,
чаго ў нас не забрала і вайна.*

*Я б пагадзіўся лепей жыць
на высьпе.
На безназоўнай
і маленькай высьпе.
Жыць без выгод усіх
на нейкай высьпе --
адно што мець штодня --
глыток сьвятла.
Каб толькі адшукаць,
нарэшце, выйсьце.
З балота адшукаць,
нарэшце, выйсьце.
І з багнішча таго
ўсе разам выйсьці,
куды ўся Беларусь мая зайшла.*

*Яго я бачу,
Дзень той пераможны.
Ён так далёка,
Дзень той пераможны.
Але наступіць
Дзень наш пераможны,
пра тое сьведчыць
Новы Запавет.
І мы аднойчы сыдзем
з раздарожжа.
І я, і ты - ўсе сыдзем
з раздарожжа.
Пакрочым разам зь сьветам
з раздарожжа,
туды, куды ідзе
ўвесь белы сьвет!*

Г.Станкевіч

АБАРОНІМ МОВУ!

НАСТУП НА БЕЛАРУСКАЕ СЛОВА ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Апошнім часам беларускія ўлады прыпынілі дзейнасць адразу некалькіх беларускіх незалежных выдавецтваў: «Лімарыус», «Кнігазбор», «Галіяфы», «Мэдысонт». Фармальнай падставай стала парушэнне «тэрмінаў звароту ў Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь з паведамленнем аб змене звестак, якія падлягаюць уключэнню ў Дзяржаўны рэестар выдаўцоў, вытворцаў і распаўсюджвальнікаў друкаваных выданняў».

Новая кнігарня адкрылася 16-га траўня на вул. Змітрака Бядулі, 6 у Мінску. Найперш гэта мелася быць выдавецкая кнігарня, дзе выдавецтва «Янушкевіч» будзе прадаваць свае кнігі і кнігі «блізкіх партнёраў», паведаміла выдавецтва ў сацсетках.

Выдавецтва «Янушкевіч» займаецца падрыхтоўкай і выданнем разнастайнай кніжнай прадукцыі, пераважна на беларускай мове.

І вось адразу пасля адкрыцця — ператрус у новай кнігарні «Кнігаўка».

16-га траўня, пасля ператрусу ў «Кнігаўцы» выдаўца Андрэя Янушкевіча асудзілі на 10 сутак адміністрацыйнага арышту.

Таксама вядома, што сілавікі канфіскавалі 200 кніг у Андрэя Янушкевіча, па 15 выданнях будзе «праведзена экспертыза».

У студзені 2021 году Дэпартамент фінансавых расследаванняў Камітэту дзяржаўнага кантролю Беларусі забраў тэхніку і заблакаваў рахунак выдавецтва, а ў чэрвені выдавецтва атрымала паведамленне пра магчымасць ізноў карыстацца банкаўскім рахункам.

22-га сакавіка стала вядома, што выдавецтва «Янушкевіч» папрасілі тэрмінова вызваліць офіс на Мар'еўскай, 7А у Мінску. Пасля гэтага выдавецтва абвясціла распродаж кніг і хутка пад офісам сабралася вялізная чарга пакупнікоў, якая не скончалася некалькі дзён.

«Новы час»

ПА РОДНАМУ КРАЮ

ПАДАРОЖЖА Ў ВЁСКУ ДУБРАЎКА

Скарыстаўшыся добрым сонечным амаль бязветраным надвор'ем і новым роварам, які быў падораны мне ўвосень да дня народзінаў, я адпраўвіўся ў першую сёлета невялікую вандроўку па ваколіцах маёй вёскі. Вёска Дубраўка – суседняя вёска. Яна ляжыць усяго за два кіламетры на поўдзень ад Старых Ранчыцаў, то-бок за 7 км ад Бешанковічаў.

Туды рэгулярна ходзіць аўтакрама, што вельмі зручна для двух ці трох пенсіянераў, што дажываюць тут свой век.

Але дарога да Дубраўкі так і просіцца на падсыпку, хаця летась яе спрабавалі падсыпаць. Месца, куды падыходзіць аўтакрама не абсталяванае аніяк. Проста на краю вёскі ў кустах людзі чакаюць, калі прыйдзе машына.

Там ёсць нешта накшталт лаўкі, дзе чалавек сядзіць і чакае аўтакраму. Сярод кустоўя чырванее шыльдачка, якая прымацаваная проста да дрэва, што тут месца прыпынку аўтакрамы.

Вясковая вуліца таксама патрабуе дагляду. А сялібы тых, хто тут зімуе ці прыязджае летаваць, дагледжаныя. Агароды ўжо засеяныя, цяплічкі пастаўленыя.

З другога боку вёскі ёсць мосцік праз Крывінку. Ён добры мосцік. Няхай не вельмі дыхтоўны. Няхай не пафарбаваны. Але ён спраўна служыць туземцам і з'яўляецца сапраўдным сымбалем нашай эпохі. Я ўзгадваю, колькі крыві і поту каштавала ранейшаму старшыні мясцовага сельскага савета Эдуарду Турчыновічу, каб гэты мосцік тут наогул з'явіўся. Трапіць на яго не так і проста, калі не ведаеш, што ён тут ёсць сярод высачэннай травы. Як бачна, летась яе не касілі. Ды й шмат палёў сярод кустоўя, якія зарастаюць лазняком.

Калі ўзедзеш на дарогу, што ідзе з Паліцаў, можна крыху разагнацца. Дарога выглядае нядрэнна. Недалёка ад яе, з правага боку, там дзе блізка Макараўскія могілкі, на полі можна заўважыць нейкую ямку.

Пад'ехаўшы бліжэй, бачыш, што гэта пачатак новага тарфяного кар'ера.

Яшчэ гады два таму яго тут не было. А цяпер мясцовыя жыхары (мусіць, новаранчыцкія дачнікі), каб не абцяжарваць сябе клопатам у пошуках перагноя, адкрылі тут торфараспрацоўкі. Не думаю, што нехта пытаўся дазволу ў землеўпарадкавальнай службы, каб адкрыць тут кар'ер. Не думаю, што тая служба здагадваецца наконт гэтага кар'ера.

Далей ідзе вёска Новыя Ранчыцы, ці (па-народнаму) Гняўкі. Бо, як распавядаюць старажылы, ці не кожны другі жыхар гэтай вёскі раней насіў прозвішча Гнеўка.

Сядзібы ў вёсцы амаль скрозь дачныя. Многія выглядаюць сціпла, а некаторыя новыя нават крыху падобныя на невялікія палацы.

Пры дарозе з боку Паліцаў указальніка з назвай вёскі няма. А вось на выездзе з вёскі, з боку Старых Ранчыцаў, пры дарозе стаіць новая шыльда. На ёй красуецца новая назва вёскі – «Новыя РанчАцы». Хто і калі яе так перахрысціў – невядома. Але памылка ў назве не выпадковая. Бо такая ж дакладна назва прапісаная на шыльдзе і з другога боку.

Маю ўвагу прыцягнула поле, што на выездзе з Гняўкоў прымыкае да самой Крывінкі. Раней, калі я працаваў у калгасе аграномам, яно аралася і засявалася. Потым яго перадалі на баланс сельскага савета на агароды. Сёння яно кінутае, як нікому не патрэбная зямля. Прычым, зямля не самая дрэнная. А памерам яно каля 10 гектараў...

Адзінай жывой істотай, якая сустрэлася мне на дарозе, была Вось такім было маё падарожжа да найбліжэйшай вёскі. Калі надвор'е дазволіць, то буду рабіць невялікія рэпартажы-замалёўкі. Для памяці.

Г.Станкевіч

ПАДАРОЖЖА Ў БЫЛЫ КАЛГАС

Калгас «Савецкая Беларусь» перастаў існаваць у 2008 годзе, 14 гадоў таму. Ягоныя землі былі далучаныя да калгаса «Палітаддзелец». А вось што тычыцца іншай калгаснай маёмасці і, галоўнае, людзей, ім не надта пашанцавала. Людзі паўмiралі, а калгасную маёмасць у асноўным закапалі ў зямлю.

На горцы перад уездам на тэрыторыю гаспадаркі ў 1987 годзе быў пастаўлены прыгожы знак з назвай калгаса. Сёння частка яго яшчэ засталася.

На месцы, дзе быў будынак праўлення калгаса «Савецкая Беларусь», цяпер пустэльня., якая імкліва зарастае хмызнякамі. Насупраць праўлення калгаса быў клуб. Сёння ад яго застаецца толькі падмурак.

ФАП, які стаяў паблізу гэтага месца, не знайсьці днём з агнём. Фінскі домік разрабавалі, рэшта дагнівае ў кустах.

Будынак бібліятэкі і пошты капітальны, двухпавярховы, а таму захаваўся. Праўда, без вокнаў і дзвярэй.

Далей у бок Дабрыгораў знаходзіцца будынак былой Дабрыгорскай школы. Яна была прададзеная на аўкцыёне ці не за адну базавую. Што тут робяць – невядома. Але вялікі сабака пільна ахоўвае падыходы да двухпавярховага будынка.

Побач з школай – дом для настаўнікаў. Дакладней, тое, што ад яго захавалася. А быў ён шыкоўным, з цэнтральным ацяпленнем. Пасяліцца ў ім можна было, прайшоўшы вялікі конкурс.

У вёсцы, якая калісьці была цэнтрам калгаса, застаецца каля дзесяці жылых хацін. Яшчэ ў 1996 годзе у вёсцы налічвалася 30 жылых дамоў, дзе пражывала 63 чалавекі.

Г.Станкевіч

УКРАІНА

ЗВАРОТ УЛАДЗІМІРА ЗЯЛЕНСКАГА 9-ГА ТРАЎНЯ

«Няма нічога небяспечней за падступнага ворага, але няма нічога атрутнейшага ўяўнага сябра», - казаў філосаф Рыгор Скаварода. 24-га лютага мы зразумелі гэтую ісціну, калі прытворны сябар пачаў супраць Украіны вайну.

Гэта не вайна двух войскаў, гэта вайна двух светапоглядаў. Іх палохае наша філасофія - тое, што мы свабодныя людзі, якія ідуць сваім шляхам. Мы ганарымся сваімі продкамі, і мы нікому не дамо прысвоіць сабе гэтую перамогу.

Ворагмарыў,штомыадмовімся адзначаць 9-га траўня, каб слова "дэнацыфікацыя" атрымала шанец. Але мы памятаем, як нашыя продкі выганялі нацыстаў з Украіны. У Дзень Перамогі над нацызмам мы дужаемся за новую перамогу.

Расія наступіла на тыя ж граблі, што і іншыя акупанты: ва ўсіх войнаў быў адзін фінал, нашу зямлю засявалі кулі і снарады, але ніводны вораг не змог пусціць карані.

Няма кайданоў, якія змогуць скаваць наш вольны дух. Рана ці позна мы пераможам - хоць нацызм, хоць арду. Бо хтосьці вае за бацюшку цара, фюрара, партыю і правадыра, а мы - за радзіму.

Мы ніколі не забудзем, што зрабілі нашы продкі падчас Другой сусветнай, і мы не гаворым "можам паўтарыць", таму што хацець паўтарыць можа толькі вар'ят.

Той, хто сёння паўтарае злачынствы гітлераўскага рэжыму, асуджаны.

Зусім хутка ва Украіне будзе два Дні Перамогі. А ў кагосьці не застанецца ніводнага.

gazetaby.info

ЗДАРЭННЕ

НЯШЧАСНЫ ВЫПАДАК

Дзякуючы выкарыстанню тэхнікі і абсталявання лесанарыхтоўка палягчаецца і становіцца больш бяспечнай, аднак няшчасныя выпадкі пры правядзенні работ працягваюць фіксаваць. Часцей за ўсё іх чыннікам становіцца неасцярожнасць працаўнікоў. З пачатку года ў лясгасах Віцебскай вобласці адбылося 5 няшчасных выпадкаў, 3 з іх расследаваны.

"У Глыбоцкім лясгасе ў студзені чалавек наступіў на пакрытае снегам бервяно, паслізнуўся, упаў, зламаў нагу.

У Пастаўскім лясгасе работнік спатыкнуўся, калі ішоў па дзялянцы, ударыўся аб пень і зламаў рэбры.

У Бешанковіцкім лясгасе падчас валкі дрэў адно з іх зачапіла кронай іншае, у выніку вяршыня суседняга дрэва абламалася і ўпала на вальшчыка. Расследаванне паказала, што ён знаходзіўся на адлегласці менш за 1 м ад пня спілаванага дрэва. Па інструкцыі неабходна адыходзіць не менш за на 4 м пад вуглом 30-60 градусаў у зваротны бок ад падзення.

Іншыя два выпадкі яшчэ расследуюцца", - растлумачылі ў лесагаспадарчым аб'яднанні.

"Віцебскія весці"

ГАЗАФІКАЦЫЯ

АСТРОЎНА З ГАЗАМ!

Астроўна стала 13-й вёскай у Бешанковіцкім раёне з 236, куды падвялі газ.

Працягласць газапровада, які вядзе да населенага пункта Астроўна, каля 14 кіламетраў. Яго будаўніцтва прайшло ў рэкордныя тэрміны - менш чым за два месяцы.

Агульная працягласць эксплуатуемых газавых сетак у Бешанковіцкім раёне цяпер складае 150 кіламетраў, 33 з іх прабудаваны ў 2022 годзе.

Удзел ва ўрачыстым пуску газа прынялі:

– старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Уладзімір Андрэйчанка,

– старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Субоцін,

– Міністр энергетыкі Рэспублікі Беларусь Віктар Каранкевіч,

– памочнік Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь – інспектар па Віцебскай вобласці Анатоль Ліневіч,

– старшыня Віцебскага абласвета дэпутатаў Уладзімір Цярэнцьеў ,

– генеральны дырэктар дзяржаўнага вытворчага аб'яднання па паліве і газіфікацыі "Белтопгаз" Аляксей Кушнарэнка,

– старшыня раённага выканаўчага камітэта Галіна Унуковіч,

– генеральны дырэктар РУП "Віцебскэнерга" Андрэй Панчанка,

– генеральны дырэктар УП "Віцебскаблгаз" Пётр Шэршань,

– іншыя ганаровыя госці і жыхары населенага пункта.

А.Тутэйшы
па матэрыялах газеты "Зара"

«САЮЗНАЯ ДЗЯРЖАВА»

«ТРЭБА НЕ ПАЎЗЦІ НА КАЛЕНЯХ У РАСІЮ, А ЎСТАЦЬ. НІЯКАЙ СМЕРЦЮ ГЭТА НЕ ПАГРАЖАЕ…»

… Наадварот. Калені перастануць балець.» Адкуль узялася эканамічная і псіхалагічная залежнасць Беларусі ад усходняга суседа. Пра гэта разважае ў сваім новым відэа журналіст Дзмітрый Гурневіч.

— Гэтае перакананне ўбівалі ў беларускія галовы яшчэ з савецкіх часоў, і яно настолькі глыбока засела, што многія сапраўды паверылі ў «без Расія мы нішто, без Расіі мы памром», — разважае ў сваім новым відэа журналіст Дзмітрый Гурневіч. — Бо там вялізны рынак, а таму інтэграцыі з ёй няма альтэрнатывы. Менавіта таму трэба туды «паўзці на каленях». І пры гэтым беларусам паўтараюць, як мантру, «нас нідзе не чакаюць». Гэта фэйк, і гэта вам скажа любы Белстат.

На долю Расіі сапраўды прыходзіцца шмат беларускага экспарту, але нават не палова. У мінулым годзе гэта быў 41%, то бок 59% беларускай прадукцыі пастаўляецца не ў Расію, а ў іншыя краіны свету.

Тады чаму беларусаў прывучаюць да таго, што памерці яны могуць толькі без Расіі, а не, напрыклад, Еўразвязу або Украіны, — задаецца пытаннем Гурневіч.

Або яшчэ адна мантра пра «Беларусь памрэ без расійскай нафты і газа».

— Атрымліваецца, што недзе да 1963-га і 1975-га беларусы і не жылі ўвогуле, бо менавіта тады ў БССР былі пабудаваны Мазырскі і Наваполацкі нафтаперапрацоўчыя заводы і ў гэты ж час пачалася газіфікацыя Беларусі, — тлумачыць журналіст.

Дык няўжо ж беларусы да гэтага часу сядзелі на дрэвах?

Але гэта так, гістарычны нюанс, які сведчыць аб тым, што ў Беларусі не было масавага голаду без расійскіх энергарэсурсаў. Што казаць? Гэта былі залатыя часы нараджальнасці беларусаў.

Так, за газ і нафту беларусы плацяць у сярэднім танней, чым іншыя дзяржавы ў свеце. Дык, а якая цана павінна быць пры такім узроўні лаяльнасці ўлады Беларусі да Крамля? Расія ж хоча мець саюзніка, хоча мець у Беларусі свае вайсковыя аб'екты. Гэта каштуе мільярды. Меншая, чым для іншых цана, — гэта зніжка за суперлаяльнасць.

Было б дзіўна, калі б беларусы пры гэтым плацілі за паліва, як палякі, якіх Масква называе русафобамі нумар адзін. Але яшчэ нюанс. Нават пры вышэйшых цэнах для Польшчы, там ніхто ад гэтага не памёр. Польшча яшчэ багацейшая за Беларусь.

Іншая справа, што самой Беларусі столькі расійскай нафты ці газу не трэба ўвогуле. Беларусь пасадзілі на расійскую іглу, прымусіўшы паверыць, што гэта ёе лёс.

«А што калі Расія адключыць Беларусі газ і нафту?» — гэта чарговы плач. Беларусы, маўляў, замерзнуць, беларуская прамысловасць спыніцца.

— Па-першае, а навошта адключаць, калі за іх спраўна плоціцца? — задаецца пытаннем Гурневіч. — А, калі адключаюць проста так, каб напалохаць, то каму патрэбны такі бізнес-партнёр?

Пасля анексіі Крыма чорную будучыню малявалі і ўкраінцам «Украине конец, Масква не покарае, яна замерзне і памрэ з голаду». Нават ва ўмовах вайны ўкраінская эканоміка працягвала рост і далей купляла расійскае паліва, проста інакш, чым раней.

А вы чулі, што нават напаўшы на Украіну, Расія працягвае пастаўкі газу на захад праз яе тэрыторыю, плацячы за транзіт? Ажно 30% расійскага газа на Захад ідзе сёння праз Украіну, якую бамбяць расійскія ракеты.

Пры гэтым Расія даўно не галоўны гандлёвы партнёр Украіны. Яе месца заняў Кітай.

— Тое, пра што марыць Лукашэнка, ва Украіне — рэальнасць, — адзначае журналіст.

Але вернемся да газу і нафты.

Усё вельмі проста. Не толькі Захаду і Беларусі патрэбны расійскія энергарэсурсы, але яшчэ больш ад іх продажу залежыць сама Расія. Бо менавіта паліва — магутная крыніца папаўнення расійскага бюджэту.

Расія сама знаходзіцца на нафтагазавай ігле. Звярніце ўвагу, Захад увёў рэкордныя за ўсю гісторыю чалавецтва санкцыі, а ці адказала Расія тым, што цалкам спыніла пастаўкі газу або нафты ў Еўразвяз? Вядома ж не. Бо яна ведае, чым гэта для яе скончыцца — галечай.

Ва ўсім Эўразвязе даўно ідзе працэс пераходу на альтэрнатыўныя крыніцы энергіі, бо газ і нафта не вечныя, у тым ліку ў Расіі.

Яшчэ адзін улюбёны аргумент аматараў памерці без Расіі — гэта тое, што гэта не краіна, а табліца Мендзялеева. Маўляў, бо там ёсць усе карысныя выкапні і таму трэба трымацца за яе.

— За 26 год будаўніцтва так званай саюзнай дзяржавы вы шмат чулі, каб беларусам далі распрацоўваць нейкія радовішчы ў Расіі? Нягледзячы на тое, што Расія сапраўды багатая на карысныя выкапні, яе залежнасць ад імпарту каласальная, — адзначае Дзмітрый Гурневіч.

Вы чулі, як Мацвіенка казала, што ў іх нават цвікі імпартныя?

Але цвікі — гэта не элемент табліцы Мендзялеева, а вось літый — так. Пару тыдняў таму Чылі і Аргенціна заявілі, што спыняюць пастаўкі літыю ў Расію, трэцяга элемента табліцы. У выніку чаго ў Расіі прагназуюцца цяжкасці ў вытворчасці акумулятараў.

І яшчэ пра выкапні. Як вынікае з дакладу энергетычнага цэнтра Сколкава, у будучыні здабыча карысных выкапняў Расіі ў сувязі з санкцыямі істотна знізіцца, паколькі тэхналогіі там выкарыстоўваюцца менавіта заходнія. А ў выніку страты бюджэту Расіі будуць расці.

— Дык хто ўкладае грошы ў эканоміку Беларусі? У 2021 годзе прамых інвестыцый з Расіі ў Беларусь было 2,2 мільярды долараў, а з Еўразвязу на 40 мільёнаў больш — 2,24 мільярды.

Рост экспарту Беларусі ў ЕЗ, які нібыта вядзе эканамічную вайну з Беларуссю, як кажа Лукашэнка, вырас за год ажно на 74%. А з Расіяй, якая абяцала памагчы Беларусі кампенсаваць страты, — на 24%.

Гэта паказвае наколькі тэндэнцыя можа мяняцца, а ў выніку і сітуацыя, было б жаданне.

Так, бясспрэчна, Расія сёння — важны рынак для беларускай прадукцыі, але толькі таму, што ўлады Беларусі так захацелі. Але з іншага боку, чаму Расія павінна кудысьці знікнуць, а Беларусь у выніку памерці?

Ну, добра, уявім на імгненне, што Расія сапраўды кудысьці знікла, а на яе месцы ўтварыўся новы акіян. Вы сапраўды лічыце, што беларусы, дазнаўшыся пра гэта памруць? Знік калісьці Савецкі саюз. Нейкая дзяржава ад гэтага памерла?

І чулі вы, каб штосьці такое казалі лідары Казахстана, Фінляндыі, Грузіі, якія таксама мяжуюць з Расіяй і гандлююць з ёй?

Нават, калі ўявіць, што Расія як дзяржава распадзецца, а на яе месцы ўзнікнуць дзясяткі іншых дзяржаў, або яна яшчэ неяк трансфармуецца, людзі там застануцца і ім далей будуць патрэбны трактары, малочка і трыкатаж з Беларусі, — кажа Гурневіч.

Ну і пра трактары.

— Летась Беларусь прадала ў Расію 13,5 тысяч трактароў, а ва Украіну — 6 тысяч. Але насельніцтва ў Расіі ў 3,5 разоў большае, а пра тэрыторыю, якую трэба ўзараць, я ўвогуле маўчу.

Уідэале трэба дбаць пра якасць прадукцыі і празрыстыя схемы гандлю, а не выкарыстоўваць фэйкавыя клішэ пра смерць без Расіі, каб імі апраўдваць сваю марыянетачнасць у палітыцы.

Сёння Беларусь сапраўды ў многім залежыць ад Расіі. І толькі таму, што 30 год паўзе туды на каленях.

Беларусь прывязваюць да Расіі, каб потым заявіць, што без Расіі яна памрэ.

Дастаткова проста не паўзці на каленях, а ўстаць.

Ніякай смерцю гэта не пагражае. Наадварот. Калені перастануць балець.

gazetaby.info

ЮБІЛЕЙНЫ САМІТ

«РИТОРИКА ЛУКАШЕНКО, НАВЕРНОЕ, ПОНРАВИЛАСЬ ПУТИНУ, НО ЯВНО НЕ ЗАЖГЛА ДРУГИХ»

Политический аналитик Александр Класковский пишет на Позірке, как на юбилейном саммите ОДКБ призывы «активного» правителя Беларуси к «единому фронту» повисли в воздухе.

— Он всячески старался подчеркнуть свою преданность Кремлю, критиковал других членов организации за слабую поддержку России в ее противостоянии с НАТО.

Выступление Лукашенко изобиловало привычными для него и для Кремля пропагандистскими тезисами: в нынешней войне виноваты-де коварный Запад и Украина, которая под него «легла» и которую «натравливали и подстрекали, пичкая ее национализмом, нацизмом».

Вождь белорусского политического режима попытался оправдать соучастие в агрессии тем, что Киев, мол, строил против Беларуси в последние два года всяческие козни — от закрытия неба до подготовки боевиков и разведки беспилотниками.

При этом, естественно, осталось в тени то обстоятельство, что Украина запретила Беларуси использовать свое воздушное пространство не просто из вредности, а после скандальной посадки в Минске в мае 2021 года самолета авиакомпании Ryanair. История с якобы сбитым беспилотником выглядит очень темной. И так далее по списку.

Да и в принципе такого рода претензии — это что, достаточное основание для войны, для того, чтобы позволить российским войскам выпустить по Украине с белорусской территории сотни ракет?...

Бывшие «национальные окраины» хотят жить своим умом

И вообще, как сообщил постфактум генеральный секретарь ОДКБ Станислав Зась, вопрос о привлечении этой организации к «специальной военной операции» России в Украине «не ставился и не обсуждался».

Это и понятно, потому что все равно был бы глухой номер. Ведь речь идет не о нападении на одну из стран ОДКБ (сколько бы ни утверждал Путин, что «мы бьемся на своей земле»), а совсем даже наоборот.

И в целом этот альянс под патронажем Москвы остается сырым, рыхлым, во многом искусственным. У его государств слишком разные интересы. Бывшая метрополия не оставила имперских замашек, напротив, стала более злой, импульсивной, нетерпимой. А бывшие «национальные окраины» хотят жить своим умом и, в частности, не ссориться с Западом.

Единственной заметной совместной операцией ОДКБ стало участие в подавлении январских протестов в Казахстане. То есть речь идет о взаимовыручке авторитарных правителей, когда надо справиться с внутренними волнениями. Под другие задачи эта структура слабо заточена.

Да, в рамках ОДКБ партнеры России не прочь получать от нее оружие по более умеренным ценам (хотя и тут особо не разживешься). Но лить кровь за имперские интересы никто не хочет. Даже Лукашенко, как известно, не разогнался посылать свои войска в украинскую мясорубку.

Еще одна свежая идея: душить интернет

На этой встрече Лукашенко пытался выдвинуть концептуальные предложения в целях развития альянса. Но эффективность этих идей под

(працяг на стар. 4)

ЮБІЛЕЙНЫ САМІТ

(пачатак на стар. 3)

большим вопросом.

Например, он предложить усилить прогнозно-аналитическую составляющую в работе Секретариата ОДКБ. Однако вся аналитика генерала Зася и его подчиненных может быть в один миг опрокинута непредсказуемостью и авантюризмом Кремля. Силу же его военно-аналитической мысли мы уже увидели на украинском примере.

В Москве рассчитывали на блицкриг, скорый парад на Крещатике, а в итоге ее войска понесли колоссальные потери, завязли, вынуждены были ретироваться от Киева и Харькова и могут быть вообще разбиты в этой позорной кампании.

Также Лукашенко предложил «пойти по пути Китая в информационной борьбе, особенно в интернете». Ну, положа руку на сердце, белорусский и российский режимы по этому пути уже и так сильно продвинулись. Неугодные сайты массово блокируются, за решетку сажают не только блогеров, но и бедолаг, просто поставивших лайк под крамольным с точки зрения властей постом.

На практике «информационная борьба», о которой говорит Лукашенко, сводится в основном к ужесточению репрессий против инакомыслия, усилению пропаганды.

Вообще же проект «Золотой щит», или «Великий китайский файрвол» (система фильтрации контента в Сети) — штука очень дорогая. А с деньгами у Минска и Москвы сейчас туго и будет все хуже из-за санкций. Да и тот файрвол китайские пользователи умеют обходить.

Подставлять лоб за империю никому не интересно

Еще в марте на встрече с Путиным в Кремле Лукашенко говорил, что «нам надо как-то собраться в ОДКБ, нам надо в ЕАЭС собраться, сплотиться вместе» — и тогда, мол, «через месяц забудем, что у нас есть санкции».

16 мая в Москве он снова затронул больную тему: «Уверен, что если бы мы сразу выступили единым фронтом, не было бы этих адских, как они говорят, санкций».

Но выступать «единым фронтом» (ни в прямом, ни в переносном смысле) за имперские амбиции Кремля правящие элиты Армении, Казахстана, Кыргызстана Таджикистана явно не хотят. И с какой стати они будут разделять с Москвой и Минском бремя санкций, заработанных за агрессию, если к ней непричастны?

Более того, нападение на Украину, государственность которой Путин считает недоразумением, заставило партнеров по ОДКБ поежиться, спроецировав опасность этого реваншизма на свои страны. Где гарантия, что завтра какая-то из них, показавшись Кремлю слишком самостоятельной, не попадет под такую же раздачу?

В общем, прозвучавшие на саммите речи кремлевского правителя и его белорусского соратника повисли в воздухе. По итогам встречи подписано обтекаемое, декларативное заявление, в котором среди прочего высказана, кстати, готовность налаживать практическое взаимодействие с НАТО.

Риторика Лукашенко, наверное, понравилась Путину, но явно не зажгла других участников юбилейного ритуала желанием расхлебывать кровавую украинскую кашу, которую они не заваривали.

(скарочана)

gazetaby.info

СПРАВА МЕДЦЭНТРАЎ

«СИЛОВИКИ ОХОТЯТСЯ НА ВСЕХ ПОДРЯД…»

Что стоит за приостановкой деятельности крупнейшего белорусского медцентра «Лодэ» и проверкой ДФР центра «Нордин» — Филин обсудил с Лидией Тарасенко, координатором организации, созданной для помощи пострадавшим от репрессий медиков.

Лидия Тарасенко — врач-эндоскопист и гастроэнтеролог, в прошлом — заведующая отделением, в 2019-2020-м — главврач частного медцентра в Минске. В 2021 году уехала из Беларуси в Киев, сейчас живет в Польше.

— С 16 мая приостановлена деятельность «Лодэ», ранее Минздрав приостановил действие лицензий на медицинскую деятельность медцентра и «Клиники А1». Сегодня в «Нордин» пришел с проверкой Департамент финансовых расследований, медиа сообщают о задержании основателя центра Дмитрия Сайкова и его жены. Что за этим стоит, как вы считаете?

— На самом деле никто достоверно не знает, что происходит. Абсолютно очевидно, что тоталитарное государство плодит силовиков, которые охотятся на всех подряд. Степень безумия растет, как и уровень агрессии в обществе.

Почему именно сейчас взялись за медицинские центры? Мое предположение в том, что все частные бизнесы, которые можно было раскулачить, уже раскулачили. Кого могли подоить по деньгам, уже подоили.

Настал черед медицинского бизнеса. Мне кажется, что за этим в первую очередь стоят финансовые интересы.

Это может быть, в том числе, местью медицинским работникам за то, что они активно протестовали в 2020 году. Протест медиков был одним из самых яростных, а «Лодэ» защищал интересы своих сотрудников, даже вывешивал БЧБ-флаг, часть врачей «Нордина» также выходила на протесты. Поэтому это тоже нельзя сбрасывать со счетов. Одна из причин явно в этом.

— Как, по-вашему, может ли быть целью смена собственников в этих центрах?

— Финансовая — одна из первых причин. Как это будет реализовано — просто отберут деньги или присвоят бизнес — вопрос десятый.

— Что вы можете сказать о нарушениях, в которых Минздрав обвинил «Лодэ»?

— У нас очень давно законодательство в сфере здравоохранения таково, что если ты хоть что-то делаешь, то обязательно что-то нарушаешь. Такая ситуация сложилась не вчера, и принципиально в этом плане ничего не изменилось, кроме степени закручивания гаек.

Что они предъявляют, вообще не имеет никакого связи с реальностью. Почему без шапки, почему стены не того цвета — это все не имеет никакого практического смысла.

— Решатся ли власти закрыть частные центры для того, чтобы повысить объем платных услуг в госклиниках?

— Все что угодно они могут сделать. Это явно не делается с целью развивать. Работа остановлена. Все будет закономерно ухудшаться. Здравоохранение пикирует, доступ к медицинской помощи все более ограничен, люди не могут попасть к нужному специалисту. Сокращается количество специалистов в стране, не хватает расходников, медикаментов, оборудования, на котором можно что-то сделать, нет адекватных программ скрининга, только видимость их существует. Люди из страны уезжают.

Десять лет назад эти тенденции тоже были, просто в 2020 году с ковидом все покатилось, потом была еще одна шоковая волна. Закрытие медцентров — это еще один пинок дохлой лошади.

— Как вы считаете, какое будущее ждет частную медицину?

— Мы закономерно движемся к состоянию Северной Кореи. Эта цель близка. Я не представляю, какие нужно иметь выдержку, нервы и оптимизм для того, чтобы работать вообще в каком-либо частном бизнесе, тем более, в медицинском, который сопряжен с огромным количеством рисков.

Яна Соколова

gazetaby.info

ЭКСПЕРТ

ШАНСОВ ПОБЕДИТЬ В ВОЙНЕ У РОССИИ НЕТ ОТ СЛОВА «ВООБЩЕ»

Эксперт по безопасности, руководитель проекта Belarus Security Blog Андрей Поротников: "если мы посмотрим заявления Лукашенко в интервью Associated Press, он буквально кричит о том, что эту войну нужно как можно скорее прекращать, попугивая при этом Запад, что Россия-то может отреагировать по жестче и применить более серьезные системы вооружения."

Эксперт по безопасности, руководитель проекта Belarus Security Blog Андрей Поротников полагает, что не стоит видеть в подобных действиях властей желание что-то действительно продемонстрировать Западу:

— Никакой демонстрации боеготовности тут нет, это плановые учения, — отмечает эксперт в экспресс-комментарии «Салідарнасці». — С учетом того, что это будет штаб и максимум две роты в каждом районе, то, скорее всего, речь идет об отработке несения службы на блокпостах и охране объектов, плюс патрулирование местности вместе с милиционерами.

На совещании по гособоронному заказу Александр Лукашенко заявил, что в Беларуси создают новую ракету образца российского «Искандера», и сообщил: с Путиным «договорились однозначно», что российские специалисты в ракетостроении «посмотрят на наши разработки».

— Что значит «посмотрят»? — удивляется эксперт. — У этого слова слишком широкое значение, чтобы делать по нему далеко идущие выводы. Посмотрят — на каком основании? Я не думаю, что кто-то просто так предоставит техническую документацию. Очевидно, речь идет либо об оказании технической помощи, либо о контракте на разработку, что, в общем, довольно распространенная практика в мире.

Та же Россия разрабатывала для Южной Кореи зенитные ракеты, для Китая с их участием разрабатывались зенитно-ракетные комплексы, для Польши — система самонаведения ЗР.

…Словом, в Минске есть четкое понимание, что Россия, а вместе с ней и Беларусь, влезла в ту войну, которую выиграть невозможно.

— А в Кремле это понимание есть? Или там есть готовность идти до конца, поэтому стоит опасаться объявления всеобщей мобилизации?

— Понимание того, что Россия не выигрывает, есть, в том числе у Путина. Но это не отменяет того, что может быть принято решение о мобилизации, хотя на текущем этапе оно на самом деле никаких вопросов не решает.

Хотя предугадать его действия невозможно. Мы ведь видим только часть пазла, а общая картина куда более широкая. Одну и ту же информацию разные люди воспринимают и реагируют на нее по-своему, так что тут есть и субъективный психологический фактор, и объективный. Мы видим лишь часть истории.

А история такова, что Запад все более активно вовлекается в эту войну, и если она затянется еще на некоторое время, думаю, встанет вопрос о прямом участии западных военных в конфликте с Россией.

…В таком случае (без учета того, что может произвести ВПК, поскольку его возможности были непонятны и в мирное время, и тем более, сейчас), на старых запасах военного арсенала Россия может вести войну текущей интенсивности в район 6 месяцев.

Поставки по ленд-лизу, добавляет Андрей Поротников, открывают Украине доступ к высокотехнологичному оружию — например, истребителям F-16, которые «сотнями стоят в пустыне в Арзионе».

— Для того, чтобы освоить эту технику и создать соответствующую инфраструктуру обслуживания, нужны месяцы. Либо есть второй вариант, когда за штурвал сядут другие люди — граждане других стран, уже имеющие опыт обращения с таким оружием. Будут это кадровые военные на действительной службе или бывшие военные, контракторы ЧВК, это уже другой вопрос, но такая возможность есть.

…Американский ВПК постепенно переходит на режим производства военного времени — как для помощи Украине, так и для восстановления собственных запасов.

— Влияние ленд-лиза будет ощутимо не сегодня на завтра, но в горизонте 2-3 месяцев мы можем увидеть очень серьезные изменения в плане оснащения украинской армии той же артиллерией, — резюмирует Андрей Поротников.

(скарочана)

Виктория Захарова

gazetaby.info

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stankevich62@gmail.com тэл. 60237, маб. +375292184739 Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 29.05.2022 у 19.35 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на ўласным абсталяванні. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.